

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Helden Opvang Van Hamelstraat

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 21 november 2022

Samenvatting

De inspectie heeft op 10 oktober 2022 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de ve-groep van kinderopvang Helden Opvang Van Hamelstraat.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een prettige sfeer in de groep en gaan met respect met de peuters om. De pedagogisch medewerkers zien goed wat de peuters nodig hebben en spelen daarop in. Ook hun taalgebruik zetten ze bewust in: ze verwoorden wat er gebeurt en lokken taalreacties van peuters uit. Ze gebruiken daarnaast gebaren om te zorgen dat de peuters hen begrijpen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat hun kind er met plezier naar de groep toe gaat en veel nieuwe dingen leert.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders zorgen ze ervoor dat de basisschool weet hoe het staat met de ontwikkeling van het kind als het op vierjarige leeftijd de overstap maakt.

Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het ontwikkelen van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. In het werkoverleg kijken ze wat goed gaat en wat beter kan. Ook volgen de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk.

Kinderopvangorganisatie: Helden opvang Van Hamelstraat

LRK-nummer: 967442308

Totaal aantal doelgroepeuters: 8

Wat kan beter?

De ve-groep valt sinds kort onder de verantwoordelijkheid van een kinderopvangorganisatie die zich vooramelijk richt op de reguliere kinderopvang. De medewerkers van de locatie en de leidinggevenden zijn bezig met de afstemming tussen de bestaande specifieke werkwijze in de ve-groep en het beleid van de organisatie. In dit proces benoemen we een aantal aandachtspunten.

Het effect van het aanbod aan en de begeleiding van de peuters kan groter worden door in de themaplanning concrete doelen op te nemen en die af te stemmen op verschillen in het ontwikkelingsniveau van de peuters. Daarvoor is het nodig de ontwikkeling van de peuters intensiever te volgen. Meer dan nu gebeurt kan op basis van observaties vooraf een plan gemaakt worden om kleine groepjes peuters extra ondersteuning te bieden of extra uit te dagen. Daarnaast kan in de inrichting van het lokaal meer aandacht besteed worden aan het thema dat in een periode centraal staat. Daardoor ontstaat een rijke omgeving waarin de peuters nieuwe woorden leren en die gevarieerd spel uitlokt. De materialen daarvoor zijn beschikbaar, maar zijn sinds de overname door de nieuwe houder niet meer gebruikt.

Het formuleren van de doelen voor de hele voorschoolse periode is ook een ontwikkelpunt want deze ontbreken nog. Als die zijn vastgesteld kan de leiding evalueren en verantwoorden in hoeverre de peuters aan het einde van de voorschoolse periode hun achterstand hebben ingelopen.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op de ve-groep van kinderopvang Helden Opgang Van Hamelstraat.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met enkele ouders, de pedagogisch medewerker, de ve-coach en een leidinggevende pedagogiek en kwaliteit. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek met hen besproken.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op de ve-groep van kinderopvang Helden Opvang Van Hamelstraat.

Conclusie

De meeste standaarden die we hebben onderzocht in de ve-groep van kinderopvang Helden Opvang Van Hamelstraat waarden we als Voldoende.

Context

Op de Van Hamelstraat wordt al langer voorschoolse educatie aangeboden een van de pedagogisch medewerkers is al langer bij de groep betrokken. Recent is de kinderopvang op de Van Hamelstraat overgenomen door Helden Opvang. Voor deze houder is voorschoolse educatie nieuw in het aanbod. Het proces van afstemmen van de werkwijze op het pedagogisch beleid van de nieuwe houder is nog bezig. De ve-groep is een homogene groep die wordt bezocht door 8 doelgroepkinderen.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 8 oktober 2021 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op de ve-groep van kinderopvang Helden Van Hamelstraat.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod	•		
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			<i>h</i>
OP6 Samenwerking			<i>h</i>

OP1 Aanbod

De standaard aanbod waarden we als Kan beter.

De pedagogisch medewerkers van de ve-groep gebruiken weliswaar een ve-methode, maar kunnen hier doelgerichter mee werken. Bij het formuleren van doelen in een thema-periode kunnen de pedagogisch medewerkers er meer op letten of het concreet genoeg is welk gedrag ze willen zien bij de peuters. Daarnaast is het ook nodig de doelen toe te spitsen bijvoorbeeld op de peuters die al meer kunnen of juist net starten. Aan de hand van concrete doelen is het helder waar naar toe gewerkt wordt en kan ook beter vastgesteld worden wanneer een doel is bereikt. Ook in de inrichting van de ruimte kan het thema meer zichtbaar worden. Een rijk aanbod van prentenboeken, afbeeldingen en voorwerpen biedt aanknopingspunten en kansen voor gesprekjes en gevarieerd en rijk spel. De materialen ervoor zijn aanwezig, werden na de wisseling van houder niet meer gebruikt.

OP2 Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als Kan beter.

Om het aanbod en de begeleiding van de peuters nauwkeurig af te kunnen stemmen op hun ontwikkeling, is het nodig de peuters frequenter dan nu gebeurt te observeren. Meer dan in de reguliere kinderopvang is het in de ve-groep van belang te sturen op de ontwikkeling van de peuters. Door tijdens de uitvoering van een thema telkens na te gaan in hoeverre peuters de beoogde doelen (zoals bijvoorbeeld de thema-woorden) beheersen, wordt het preciezer mogelijk in de activiteiten en interactie een volgende stap in ontwikkeling uit te lokken.

OP3 Pedagogisch-educatief handelen

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als Voldoende.

Er is in de groep een opgewekt, warm en respectvol klimaat. De pedagogisch medewerker zorgt met een dagritme en routines voor duidelijkheid en voorspelbaarheid voor de peuters. Een sterk punt is de manier waarop de pedagogisch medewerker taal geeft aan alles wat in de groep gebeurt. De ondersteuning met gebaren helpt de peuters te begrijpen wat er gebeurt. Ook zien we dat kansen worden benut om tijdens het spel en de routines bezig te zijn met de doelen van het thema. De verschillen tussen de peuters in de groep zijn groot. De pedagogisch medewerker spant zich in om de activiteiten, interactie en begeleiding af te stemmen op de behoeften van groepjes en individuele peuters, maar loopt ook tegen grenzen aan van wat hierin haalbaar is. Het helpt wel dat op de meeste dagen extra handen in de groep aanwezig zijn.

OP6 Samenwerking

De standaard samenwerking waarden we als Voldoende.

In het ouderbeleid voor de ve-groep werkt de houder samen met Stichting Balans. Balans heeft kennis van de doelgroep en een netwerk om waar nodig hulpinstanties snel in te zetten. Reflectie van ouders op hun eigen bijdrage aan de ontwikkeling van hun kind is een belangrijk onderdeel van de gesprekken met de ouders. Voorheen vaste activiteiten zoals de ouderavond en het meedraaien door ouders in de groep moeten dit schooljaar nog opgestart worden.

De pedagogisch medewerker van de ve-groep heeft een korte lijn met de basisschool die in hetzelfde gebouw is gehuisvest en heeft daar als leerkracht in de onderbouw gewerkt. Er is sprake van warme overdracht van de gegevens over de ontwikkeling van de peuter naar de basisschool. Het is het beleid van de organisatie de ouders hierin de regie te geven, ondersteund door de ve-coach en/of Stichting Balans. De corona-periode in combinatie met wisselingen van de ve-houder en in de schoolleiding hebben niet bijgedragen aan de afstemming en de samenwerking. Daarom is het nu aan de orde daarover opnieuw afspraken te maken.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

OR1 Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als Kan beter.

Voor de ve-groep zijn geen doelen geformuleerd voor de resultaten die de organisatie met de doelgroepkinderen wil bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. Impliciet is het doel dat de peuters groeien in hun ontwikkeling. Wat dat concreet betekent is echter niet afgesproken en niet opgenomen in het pedagogisch plan van de ve-groep. Een noodzakelijke stap om te zetten is het formuleren van concrete doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden, passend bij de kenmerken van de kindpopulatie. Met behulp van dergelijke doelen kan aan het eind van de ve-periode de ontwikkelingsgroei van de kinderen in kaart gebracht worden en wordt duidelijk in hoeverre de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1-2 van de basisschool gaan. Daarmee kan de leiding het effect van de voorschoolse educatie evalueren en zich erover verantwoorden.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			<i>R</i>
KA2 Kwaliteitscultuur			<i>R</i>
KA3 Verantwoording en dialoog			<i>R</i>

KA1 Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als Voldoende.

De houder heeft in een pedagogisch beleidsplan opgeschreven wat zij met de voorschoolse educatie wil bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op. Naar aanleiding van observaties op de groep en in werkoverleg vindt evaluatie plaats. Ook observaties van het pedagogisch en educatief handelen zijn een onderdeel van de kwaliteitszorg.

Voorschoolse educatie is een nieuw en relatief klein onderdeel van Helden kinderopvang. De beleidsvorming en de kwaliteitszorg kan specifiekere toespitsing worden op de cruciale elementen van voorschoolse educatie. Daarmee kan ook het effect ervan beter vastgesteld worden.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarden we als Voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan de ontwikkeling van professionaliteit op het terrein van voorschoolse educatie. Jaarlijks is er voor de pedagogisch medewerkers een opfriscursus voor het werken met het ve-programma. Begeleiding door de coach in de groep is een onderdeel van professionalisering.

In de gesprekken horen we dat een gezamenlijke visie op voorschoolse educatie en de uitwerking daarvan in de werkwijze op de groep nog in ontwikkeling is. De basis daarvoor is aanwezig, want ieder is vanuit haar eigen rol gemotiveerd bij te dragen aan de kwaliteit van voorschoolse educatie in de ve-groep. Bovendien is er bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie verder te ontwikkelen. Het was mooi om te zien hoe in de gesprekken tijdens ons bezoek daarvoor al concrete ideeën naar voren kwamen.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarden we als Voldoende.

De houder verantwoordt zich aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Dit gebeurt volgens een format dat de gemeente hiervoor heeft opgesteld.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Onze pedagogisch medewerkers zetten zich elke dag weer met hart en ziel in om een fijne en leerrijke omgeving voor de kinderen te creëren. We houden rekening met de ontwikkeling en behoeften van elk kind en de pedagogisch medewerkers spelen hier op liefdevolle wijze op in. Wij blijven ons inzetten om de kwaliteit van onze VE-groepen nóg beter te maken en nemen de feedback van de onderwijsinspectie daarin zeker mee.